

NORDTORP GRUSTAK AS
Dalsvegen 23
2940 HEGGENES

Saksbehandler, innvalgstelefon
Lene Lund, 61 26 62 23

Vedtak om tillatelse til mottak og deponering av jord- og steinmasser som ikke er forurenset - Ulvedalen massetak - Nordtorp Grustak AS

Statsforvalteren har ferdigbehandlet søknaden om mottak av jord- og steinmasser som ikke er forurenset fra Nordtorp Grustak AS. Virksomheten skal foregå i Ulvedalen massetak i Øystre Slidre kommune, gnr. 20, bnr. 3, og er i samsvar med reguleringsplanen for området. Tillatelsen gjelder mottak av jord- og steinmasser som ikke er forurenset for utfylling/deponering, samt snødeponering. Formålet med utfyllingen av området er å tilbakeføre området til LNFR-formål.

Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt.

Statsforvalteren fatter samtidig vedtak om gebyr på kr 44 300,- for behandlingen av saken. Vedtaket om tillatelse og vedtak om gebyrsats kan påklages av berørte parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker.

Vi viser til søknad fra Nordtorp Grustak AS om å etablere avfallsanlegg for «rene masser» i Ulvedalen massetak i Øystre Slidre kommune, datert 11. april 2024.

Bakgrunn

Selv utfylling med jord- og steinmasser som ikke er forurenset med helse- og miljøfarlige stoffer, kan innebære risiko for forurensning som kan være til skade eller ulempe for miljøet. Avrenning med høyt innhold av partikler kan for eksempel gi tilslamming av en nærliggende bekk. Både anleggsarbeid og transport av masser kan innebære støy- og støvplager for naboer. Flytting av masser innebærer også risiko for spredning av fremmede og skadelige plantearter.

Vi erfarer at det i tillegg er manglende bevissthet rundt hva som kan regnes som såkalte «rene masser». Det er derfor viktig med gode systemer for mottakskontroll, særlig når massene kommer fra flere forskjellige kilder. Statsforvalteren har derfor konkludert med at det er særlig behov for å regulere virksomheter som tar imot fra flere kilder.

Denne saken dreier seg om etablering av et avfallsanlegg for rene overskuddsmasser fra diverse bygge- og anleggsprosjekter. Dette stiller økte krav til den som har ansvaret for et slikt anlegg, for å

sikre at en ikke tar imot masser som er forurenset med helse- og miljøfarlige stoffer eller har annet innhold som ikke kan deponeres.

Reguleringsplanen åpner for å deponere overskuddssnø på deler av området. Det er naturlig å ta med vilkår knyttet til deponering og smelting av snø, selv om denne delen av virksomheten ikke nødvendigvis ville krevd en tillatelse etter forurensningsloven i seg selv.

I en tillatelse etter forurensningsloven settes det vilkår som skal ivareta ytre miljø. Dette omfatter blant annet mottakskontroll, grenseverdier for støy og støv, og kontroll på utslipp til vann.

Søknaden

Nordtorp Grustak AS søkte den 11. april 2024 om mottak av jord- og steinmasser som ikke er forurenset («rene masser») i Ulvedalen massetak, gnr. 20, bnr. 3. Søknaden om etablering av massedeponi i massetaket i Ulvedalen er i henhold til «Detaljplan for Ulvedalen fjelltak», datert 17. mars 2011. Området er i dag et etablert grustak. Etter endt drift og istandsetting skal området tilbakeføres til LNFR-område.

Det søkes om å deponere 300 000 tonn med masser i deponiet. Planlagt driftstid er fram til år 2044. Etableringen av deponiet er i samsvar med reguleringsplanen for området. Deponiet skal være åpent mandag til fredag fra kl. 06:00 til kl. 20:00.

Nordtorp Grustak AS søker også om snødeponering i samme område med en årlig estimert mengde på 300-700 lastebillass pr. år. Samt mottak, mellomlagring og knusing av opptil 5000 tonn returafalt og opptil 500 tonn sprengstein pr år. I søknaden var det søkt om å deponere returafalt, men det ble i telefonsamtale (22. oktober 2024) avklart at det her var tenkt behandling av returafalt. I denne telefonsamtalen ble det også ytret ønske om å kunne motta masser som potensielt inneholder fremmede organismer for å bruke til utfylling.

Masser som mottas ved anlegget skal enten gjennomgå forberedelse til gjenbruk, herunder nedknusing av sprengsteinmasser og returafalt, eller benyttes til utfylling/deponering på stedet.

Avstand til nærmeste private bebyggelse er 420 meter. Minste avstand til nærmeste resipient, en bekk, er 4 meter i luftlinje fra uttaksgrensa til massetaket.

Saksgang

Søknaden for tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Nordtorp Grustak AS ble sendt på offentlig høring den 14. juni 2024. Statsforvalteren i Innlandet mottok to høringsuttalelser ved høringsfristens utløp.

Statsforvalteren forhåndsvarslet krav i tillatelsen etter forurensningsloven i brev av 13. desember 2024 til Nordtorp Grustak AS og Øystre Slidre kommune AS, med kopi til Steinar Skoglund. Et utkast til tillatelse etter forurensningsloven ble sendt med som vedlegg. Vi har ikke mottatt noen kommentarer eller innspill på forhåndsvarslet. Nordtorp Grustak AS har oversendt kommentarer i e-post av 21. desember 2024. Disse har vi vurdert og tatt hensyn til som følger:

- Nordtorp Grustak AS ønsker å øke mengden sprengstein som kan mottas fra 500 tonn årlig til 15 000 tonn. Statsforvalteren ser ikke at det er noe i veien for dette så lenge massene kan håndteres på en forsvarlig måte etter kravene i tillatelsen.
- Søker ønsker å legge inn en mulighet der de lett kan få dispensasjon om det skulle komme inn noen større prosjekter. Statsforvalteren kan dessverre ikke gi dispensasjon fra en

tillatelse etter forurensningsloven. Men det kan søkes om endring av vilkår i tillatelsen hvis det er behov for å endre mengder som kan mottas.

Vi har gjort endringer på enkelte punktnummerering i tillatelsen, da det ble oppdaget at noen av nummereringene var feil ved gjennomgang av tillatelsen. Dette har ingen innholdsmessig betydning.

Statsforvalterens vurdering

Overskuddsmasser og returavfall er næringsavfall, som definert i forurensningsloven § 27. Skal man drive en opplagsplass for næringsavfall og/eller behandling av næringsavfall som kan medføre forurensning eller virke skjemmende må man ha en tillatelse fra forurensningsmyndigheten, jf. 29 i samme lov. Statsforvalteren er delegert myndighet for opplagsplasser og behandlingsanlegg for avfall, jf. rundskriv t-3/12 fra KMD. Vi kan derfor behandle søknader om behandling og mellomlagring av næringsavfall og kan også gi vilkår til denne aktiviteten gjennom en tillatelse, jf. § 29 siste ledd. Når vi avgjør om tillatelse skal gis og fastsetter vilkår, skal vi legge vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket ellers vil medføre, jf. forurensningsloven § 11. Prinsippene i naturmangfoldloven (nml) §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved avgjørelsen.

Det understrekes at all forurensning fra virksomheten isolert sett er uønsket. Selv om utslipp holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter virksomheten å redusere utslippene så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Det samme gjelder utslipp av komponenter det ikke uttrykkelig er satt grenser for gjennom særskilte vilkår. At forurensningen er tillatt utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Tillatelsen fritar ikke tiltakshaver fra plikten til å innhente nødvendige tillatelser etter andre lover, eller plikten til å overholde bestemmelser og påbud som gis med hjemmel i slike lover.

Statsforvalteren vil minne om at det ved produksjon av pukk, grus, sand og singel skal sendes inn meldeskjema til Statsforvalteren. Meldeskjema finnes her: [Melding etter forurensningsforskriften kap. 30 - produksjon av pukk, grus, sand og singel | Statsforvalteren i Innlandet](#)

Generelt

Etter Statsforvalterens vurdering krever tiltaket en tillatelse etter forurensningsloven § 11. Det er flere grunner til dette, blant annet at det er snakk om forholdsvis store mengder masser som ønskes mellomlagret og fylt ut i Ulvedalen massetak, og det er mottak og behandling av flere ulike typer næringsavfall. Mellomlagring og utfylling med jord- og steinmasser på land kan føre til spredning av partikler og organisk stoff fra massene gjennom overvann og bekker. Dette kan gi nedslamming og tap av oksygen i nærliggende vannresipienter.

Massemottak og utfylling med overskuddsmasser i Ulvedalen massetak

Vi har vurdert ulike forurensningsmessige forhold ved det omsøkte tiltaket og mener at det er forsvarlig å akseptere etableringen av massemtak i Ulvedalen massetak med de vilkårene som er gitt i tillatelse.

Etablering av mottak for masser, og krav om at entreprenører og andre må levere masser til godkjente mottak, innebærer økte kostnader. Dette er likevel i tråd med nml § 11, i og med at det overordnet sett vil hindre eller begrense skade på naturmangfoldet, jf. også forurenser betaler-prinsippet. Det å regulere tiltaket med tillatelse etter forurensningsloven, og få etablert anlegg som

kan ta imot denne type masser, er videre i tråd med nml § 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Det er en forutsetning at massene som mottas er såkalte «rene masser», dvs. jord – og steinmasser som ikke er forurenset. Med jord- og steinmasser menes det naturlige mineralske masser bestående av nedbrutt berggrunn og knust fjell, slik som leire, silt, sand, grus, pukk og annen stein. I tillegg menes slike mineralske masser som også inneholder omdannet organisk materiale, slik som matjord, myrjord og lignende.

Vi forutsetter at disse jordmassene og andre jordmasser gjenbrukes til aktuelle formål så lenge de er av god kvalitet og uten fremmede, skadelige organismer. Vi åpner for at anlegget kan ta imot masser med fremmede, skadelige organismer, men setter som vilkår om at slike masser skal håndteres etter gjeldende regelverk og veiledning for å unngå spredning og ev. andre negative konsekvenser. Vi viser i den forbindelse til Swecos rapport til Miljødirektoratet om håndtering av løsmasser med fremmede, skadelige plantearter, M-982 (2018). Vi vil i denne sammenheng understreke at matjord er en spesielt verdifull ressurs som bør gjenbrukes. Det bør derfor innhentes tilstrekkelig dokumentasjon og gjøres en konkret risikovurdering av all matjord som mottas ved anlegget, slik at de enkelte massene håndteres rett.

Et av de viktigste formålene med tillatelse etter forurensningsloven, er å sette tilstrekkelige vilkår rundt mottakskontroll. Det vil blant annet være behov for å starte mottakskontrollen før massene ankommer anlegget. Vi har derfor satt vilkår om å innhente aktuell dokumentasjon før massene transporteres fra uttaksstedet (basiskarakterisering med opplysning om opprinnelse, mengde, egenskaper, og eventuelle undersøkelser/analyser mv.). Vi vil også satt vilkår om å ta ut stikkprøver som sendes til analyse m.m. Den informasjonen dere gir til kunder om hvilke typer masser dere kan motta, skal foreligge skriftlig hos dere, se punkt 3.2 og 3.3 i tillatelsen.

Ifølge søknaden skal driftstiden på anlegget være kl. 06.00-20.00 fem dager i uka. Anlegget skal være bemannet i driftstiden, og det antas at virksomheten vil sysselsette 2 årsverk. Det er oppgitt at det ikke skal pågå arbeid/kjøring utenom vanlig arbeidstid. I tillatelsen har vi dermed satt inn vilkår under punkt 7 om støy, som forutsetter at det ikke skal skje noe på området utenom angitt driftstid.

I henhold til søknaden ønsker dere også å motta sprengsteinmasser som dere planlegger å knuse videre ned. Denne aktiviteten er direkte regulert gjennom forurensningsforskriften kap. 30, med vilkår om støy, støv, utslipp til vann mv. Det er også krav om å sende inn melding til Statsforvalteren før denne type virksomhet startes opp. I henhold til reguleringsplanen skal steinknusing ikke skje etter kl. 18.00. Støykravet i tillatelsen (punkt 7) gjelder for samlet støy fra anleggsaktiviteten, inkludert ev. knusevirksomhet og transport av masser inn og ut av anlegget.

Snødeponi

Snø fra trafikkerte områder kan være forurenset og inneholde partikulært materiale, mikroplast, miljøgifter/tungmetaller, salt og søppel. (Se vår temaside om deponering av overskuddsnø; <https://www.statsforvalteren.no/nb/innlandet/miljo-og-klima/forurensning/deponering-av-overskuddsnø/>, med lenke videre til veiledning på Miljødirektoratets nettsider.) Slam etter snøsmelting på snødeponi kan derfor heller ikke uten videre anses som ren jord. Dette kommer an på hvor snøen kommer fra. Vi har derfor satt vilkår om at dekket i området for deponering og smelting av snø skal utformes på en slik måte at strøsand, grus og forurensning/avfall som er tilført, kan samles opp og leveres til godkjent mottak. Vi mener det også er behov for å ta ut representative prøver av snø som mottas og analysere den for innhold av mikroplast, vegsalt, tungmetaller mv.

Dersom denne utslippskontrollen avdekker fare for forurensning, må dere avklare aktuelle tiltak med oss (punkt 5.3). I henhold til reguleringsplanen skal deponering av snø skje slik at bekk i området ikke blir forurenset av avrenning.

Mottak, mellomlagring og knusing av returafalt

Mellomlagring og knusing av returafalt gir i utgangspunktet lite utslipp. Det er likevel noe risiko for at polysykliske aromatiske hydrokarboner (PAH) som finnes i bindemiddelet til asfalten kan slippe ut. I tillegg er det PAH og andre miljøgifter i bileksos, bildekk og oljespill på vei som kan bli med når asfalten skal gjenvinnes. PAH er ikke vannløselig, og studier har vist at nivåene av PAH i avrenning fra returafalten er svært lave. Vi forventer derfor lite utslipp fra lagring og håndtering av returafalt som det søkes om å motta. Returafalt fra før 1970 kan derimot inneholde betydelige mengder PAH. Bedriften skal ikke motta returafalt med mistanke om tjære. Eventuell håndtering av slike lass er det stilt vilkår om i tillatelsen.

Vi forutsetter og har satt krav om at bedriften innfører tiltak for å begrense støving fra knusevirksomheten. Annen forurensning fra virksomheten kan være støy fra maskiner og knuseverk og ev. lekkasjer fra transport og maskiner på området. Gitt gode rutiner for å samle opp ev. lekkasjer og ellers å følge nødvendig vedlikehold på maskiner og utstyr vil disse utslippene begrenses. Statsforvalteren har stilt krav til støy, miljørisikovurderinger og beredskap mot akutt forurensning. Med disse vilkårene forventer vi at forurensningen fra virksomheten vil være begrenset.

Utslipp til vann

Nærmeste resipient til anlegget er en bekk som er en del av vann-nett ID 012-3155-R Storåni mellom Øyangen og Heggefjorden, tilløpsbekker. Resipienten er klassifisert som i god økologisk tilstand og udefinert kjemisk tilstand. Søknaden beskriver at overvann som gjelder nedbør og vann fra smeltet snø håndteres lokalt i bruddområdet. Det er etablert en fangdam med et overflateareal på 200 m² innenfor regulert område som overvannet ledes til. Vannet som fanges opp for sedimentering ledes via terskel ut i terrenget nedstrøms fangdammen. Det er beskrevet i driftsplanen at etter sedimentering av slammet i fangdammen er vannet som renner ut i terrenget tilnærmet rent. Dersom det er fare for at renskapasiteten overskrides, er det viktig at dere planlegger tiltak i samråd med oss (punkt 5.2).

Forholdet til vannforskriften

Tiltak som medfører fare for forurensning av vann skal vurderes i henhold til vannforskriften, der formålet er å beskytte og om nødvendig forbedre miljøtilstanden i alle elver, innsjøer, grunnvann og kystnære områder. Ifølge vannforskriften § 4-6 skal tilstanden i overflatevann og grunnvann beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand.

Ulvedalen massetak drenerer til en av tilløpsbekkene til Storåni (vann-nett ID 012-3155-R), som er klassifisert til god økologisk tilstand og udefinert kjemisk tilstand.

Statsforvalteren vurderer det slik at tiltaket er av en slik art at det er mulig å rense utslipp fra aktiviteten slik at bestemmelsen i § 4 i vannforskriften kan overholdes. Nordtorp Grustak AS plikter å iverksette strakstiltak dersom det er indikasjoner på at det er risiko for varig forringelse av vannforekomstene, inkludert brønnen til Skoglund.

På denne bakgrunnen vurderer Statsforvalteren at virksomheten i liten grad vil kunne berøre noen vannresipienter. Kravene i vannforskriften er derfor ikke til hinder for at tillatelse kan gis.

Vurdering etter prinsippene i naturmangfoldloven

Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis og fastsetter vilkår, skal det legges vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med fordeler og ulemper som tiltaket ellers vil medføre, jf. forurensningsloven § 11. Prinsippene i naturmangfoldloven (nml) §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved avgjørelsen. Forurensningsmyndigheten skal også vurdere om kravene i vannforskriften er til hinder for at det kan gis tillatelse.

Vi har vurdert ulike forurensningsmessige forhold ved det omsøkte tiltaket og mener at det er forsvarlig å akseptere etableringen av masseuttak i Ulvedalen massetak med de vilkårene som er gitt i tillatelsen. Vår vurdering er at kunnskapsgrunnlaget for vurdering av mulige effekter av omsøkt aktivitet er tilstrekkelig til å kunne gi en tillatelse etter forurensningsloven, og at konsekvensene av denne aktiviteten ikke bidrar til en vesentlig økning i belastning på naturmangfoldet i området (jf. nml § 8, kunnskapsgrunnlaget, og nml § 10, samlet belastning). Det er dermed ikke behov for å ta i bruk føre-var prinsippet, jf. nml § 9.

Etablering av mottak for masser og krav om at entreprenører og andre må levere masser til godkjente mottak, innebærer økte kostnader. Dette er likevel i tråd med nml § 11, i og med at det overordnet sett vil hindre eller begrense skade på naturmangfoldet, jf. forurenser betaler-prinsippet. Det å regulere tiltaket med tillatelse etter forurensningsloven og få etablert anlegg som kan ta imot denne type masser, er videre i tråd med nml § 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Vedtak om tillatelse

Statsforvalteren gir Nordtorp Grustak AS tillatelse til å drive anlegg for mottak og deponering av jord- og steinmasser som ikke er forurenset i Ulvedalen massetak i Øystre Slidre kommune, gnr. 20, bnr. 3. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 29. Det er satt vilkår til tillatelsen med hjemmel i § 16 i samme lov.

Tillatelsen med vilkår følger vedlagt dette brevet.

Statsforvalteren har ved avgjørelsen om tillatelse skal gis og ved fastsetting av vilkårene, lagt vekt på forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket ellers vil medføre.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringene skal være basert på skriftlig saksbehandling og forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade og ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Vedtak om valg av gebyrsats

Statsforvalteren tar gebyr for arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven, jf. forurensningsforskriften § 39-3. Vi vedtar et gebyr på kr 44 300,- for arbeidet med tillatelsen, noe som tilsvarer sats 6 i § 39-4 i forurensningsforskriften. Vi forhåndsvarslet valg av gebyrsats i brev av 25. april 2024 og har ikke mottatt noen kommentarer til forhåndsvarselet. Faktura blir sendt fra Miljødirektoratet.

Klageadgang

Vedtak om tillatelse etter forurensningsloven og vedtak om gebyrsats kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker fra underretning om vedtak er mottatt, jf. forvaltningsloven kapittel VI. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Statsforvalteren.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages. Ved klage på valg av gebyrsats skal tilsendt faktura betales til fristen. Miljødirektoratet vil refundere eventuelt overskytende beløp dersom klagen imøtekommes.

Med hilsen

Tore Pedersen (e.f.)
avdelingsdirektør

Lene Lund
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Tillatelse massedeponi for rene masser - Nordtorp Grustak AS - Øystre Slidre

Kopi til:

ØYSTRE SLIDRE KOMMUNE

Bygdinvegen 1989

2940

HEGGENES